

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ДАЙДЖЕСТ
УКРАЇНЬСЬКОЇ ГЕЛЬСІНЬСЬКОЇ СПІЛКИ З ПРАВ ЛЮДИНИ (УГСПЛ)
ВИПУСК № 3(56), ПРОГРАМА USAID «ПРАВА ЛЮДИНИ В ДІЇ»**

Грудень 2019 – січень 2020

ЗМІСТ

РЕАЛІЗОВАНІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЗАХОДИ	2
МОНІТОРИНГ, АНАЛІТИКА ТА АДВОКАТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ	2
СТРАТЕГІЧНИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ	5
БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА	5
ПРОСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАВЧАННЯ В СФЕРІ ЇХ ЗАХИСТУ	7
ГОЛОВНІ НОВИНИ В СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ	8

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

РЕАЛІЗОВАНІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЗАХОДИ

МОНІТОРИНГ, АНАЛІТИКА ТА АДВОКАТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

На Комітеті ВРУ з прав людини презентовано **Методологію** удосконалення законодавства, що стосується постраждалих від збройного конфлікту

Розроблені Програмою USAID «Права людини в дії» методологічні рекомендації стосуються перевірки відповідності законодавства стандартам міжнародного гуманітарного права та правосуддя перехідного періоду. Проект Методології вже пройшов перше «випробування», результати якого так само були оприлюднені – була проведена пілотна експертиза нормативно-правових актів в галузі цивільного законодавства, а саме в частині компенсації збитків. Дана презентація, в тому числі, дозволила отримати певний зворотній зв'язок, наскільки ж цей

інструментарій дозволяє таки виявляти «слабкі місця» в законодавстві.

Дослідження щодо впливу збройного конфлікту на сході України на працівниць комерційного сексу

Разом з БО «Легалайф-Україна» [презентовано](#) звіт, що базується на результатах моніторингових візитів на Донбас Центру документування порушень прав людини УГСПЛ, що діє за підтримки USAID. [В документі](#) наводяться дотичні норми міжнародного права та національного законодавства, описується поточна ситуація щодо примусової проституції, сексуальної експлуатації та їх наслідків в умовах збройного конфлікту (зокрема, випадки проституції заради виживання, в тому числі ВПО, які опинились у скрутному становищі), а також пропонуються можливі шляхи вирішення цих непростих питань.

ВПЛИВ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ НА ПРАЦІВНИЦЬ КОМЕРЦІЙНОГО СЕКСУ

Уряд поступово врегульовує питання надання захисту особам, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

У нещодавній [постанові](#) Кабінету Міністрів України №1122 визначені категорії таких осіб – це військовополонені, заручники та особи, позбавлені волі з політичних мотивів (політв'язні). Після надання їм відповідного статусу міжвідомчою комісією, люди матимуть право на певний соціальний та правовий захист від держави. Фахівці УГСПЛ/Програми USAID «Права людини в дії» залучилися і до написання постанови, і до розробки відповідного законопроекту, який ліг в основу зазначеної постанови. Загалом, це позитивний зсув, але

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

чому не все так райдужно – можна прочитати за [посиланням](#). Нагадаємо, з публікацією щодо публічної презентації законопроекту у листопаді, можна ознайомитись [тут](#).

Продовжуючи тему, Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та ВПО оприлюднило нову пам'ятку із поясненням, куди колишнім в'язням слід звертатись за реабілітацією та іншою допомогою. Серед авторів пам'ятки й УГСПЛ, а громадські приймальні, що працюють за підтримки Програми USAID, завжди готові надати цим людям [безкоштовну юридичну допомогу](#).

В рамках просування української моделі перехідного правосуддя, розробленої за підтримки Програми USAID

✓ Недавня [інформаційна зустріч](#) (див. фото) з кримськими прокурорами була присвячена їх ролі в процесі подолання наслідків збройного конфлікту¹.

✓ Координатор Центру документування порушень прав людини, що працює в рамках Програми USAID, [виступив](#) на фестивалі документального кіно про права людини:

наші представники регулярно відвідують мандрівний фестиваль Docudays UA, аби поспілкуватись про пов'язані з конфліктом проблеми, адвокатувати за правдиве висвітлення подій, а також розтлумачити певні більш загальні питання перехідного правосуддя.

Інші новини УГСПЛ у цьому напрямку

- **Партнерські правозахисні організації відвідали зимову сесію ПАРЄ 2020**

Метою було адвокатування на рівні ПАРЄ питань, що пов'язані з ситуацією з правами людини в Криму, а також ознайомлення іноземних партнерів з останніми зрушеннями в таких сферах як свобода слова, свобода зібрань на окупованому півострові, проблема політичних бранців² тощо – [посилання перше](#) та [друге](#).

- **Презентовано дослідження щодо заборонених методів ведення війни, які використовувала РФ під час окупації Криму**

[Досліджено](#) низку непростих питань в сфері міжнародного гуманітарного права, зокрема використання мирного населення в якості «живих щитів» російськими військовими, що

¹ Слід зазначити, що Прокуратура Автономної Республіки Крим однією з перших серед правоохоронних органів почала запроваджувати принципи перехідного правосуддя в свою діяльність.

² Кремлі досі тримає в ув'язненні щонайменше 89 осіб у Криму та Росії, і одним з них є Олександр Марченко – його історію [розповідає](#) Програма USAID.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ**

значною мірою сприяло [захопленню](#) українських адміністративних та військових об'єктів в Криму на початку конфлікту у 2014 році³.

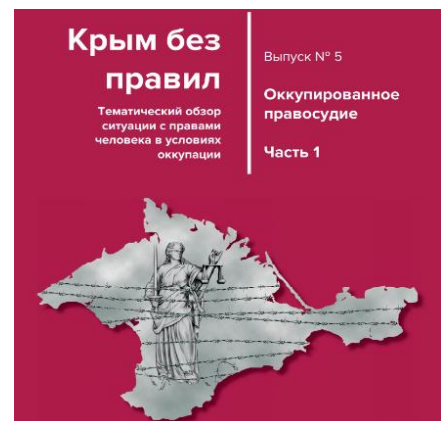
ПОРУШЕННЯ РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ПІД ЧАС ОКУПАЦІЇ КРИМУ

<p>ВИКОРИСТАННЯ «ЖИВИХ ЩИТІВ» – ПРИ ОТОЧЕННІ, БЛОКУВАННІ ТА ЗАХОПЛЕННІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ЗС УКРАЇНИ</p>	<p>ВИКОРИСТАННЯ «ЗЕЛЕНИХ ЧОЛОВІКІВ» – ВІЙСЬКОВИХ У ФОРМІ БЕЗ ЗНАКІВ РОЗРІЗНІННЯ</p>	<p>ВІСНОВИЩА ВІРОПЛОМСТВА І НЕЗАКОНОНО ВИКОРИСТАННЯ ЕМБЛЕЛ ТА УНІФОРМ СУПРОВОДНИКА ПІД ЧАС БЛОКУВАННЯ ТА ЗАХОПЛЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ЗС УКРАЇНИ</p>
<p>СУТЬ ПОРУШЕННЯ</p> <p>ВИКОРИСТАННЯ «ЖИВИХ ЩИТІВ» (англ. «human shields») є методом ведення війни, який забороняється міжнародним гуманітарним правом. Сутність такого діяння полягає в тому, що особи, що беруть безпосередню участь у воєнних діях або у проведенні військових операцій, прикриваються цивільними населенням та/або цивільними об'єктами, маючи, що таке цивільне населення і такі цивільні об'єкти є захищеними міжнародним гуманітарним правом, і що вони не можуть і не повинні бути атаковані супротивною стороною.</p> <p>ВИКОРИСТАННЯ «ЖИВИХ ЩИТІВ» ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ також звичайним міжнародним гуманітарним правом (МГП) та є порушенням принципу розрізнення, який є одним з основоположних принципів МГП.</p>	<p>СУТЬ ПОРУШЕННЯ</p> <p>ПРОВЕДЕННЯ РОЗРІЗНІННЯ між цивільними особами та комбатантами – безумовне зобов'язання сторін збройного конфлікту. Зокрема держава під час міжнародних збройних конфліктів. Більше того, у випадку сумніву щодо статусу особи чи є вона комбатантом або ж цивільною особою, діє презумпція, що така особа є цивільною особою.</p>	<p>СУТЬ ПОРУШЕННЯ</p> <p>ВІРОПЛОМСТВО є забороненим методом ведення війни. В широкому сенсі віропломство – це обман довіри, заснованої на МГП. Віропломству присвячена стаття 37 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 08.06.1977.</p> <p>Прикладами віропломства є такі дії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ симулювання наміру вести переговори під прихороном перемир'я або симулювання капітуляції ■ симулювання виходу із строю висхідних поранених або звороти ■ симулювання володіння статусом цивільної особи або некомпаньїста ■ симулювання володіння статусом, що надає захист, шляхом використання знаків, емблем або форменого одягу ООН, нейтральних держав, які не є сторонами, що перебувають у конфлікті
<p>СИТУАЦІЯ В КРИМУ В ЛЮТОМУ-БЕРЕЗНІ 2014 РОКУ</p> <p>Під час оточення, блокування та захоплення військових частин Збройних Сил України (ЗСУ) «живі щити» були використані щонайменше в 5 епізодах. Для цього російськими військовими було залучено не менше 1000 цивільних осіб.</p>	<p>СИТУАЦІЯ В КРИМУ В ЛЮТОМУ-БЕРЕЗНІ 2014 РОКУ</p> <p>Випади масового використання військочастини РФ у військовій формі без знаків розрізнення в зазначений період в Криму був першим таким випадком в сучасній історії МГП в частині порушення зобов'язання щодо розрізнення комбатантів та цивільних осіб.</p> <p>«Зелені чоловічки» були озброєні бойовою зброєю, мали усе необхідне для військовослужбовця змушувати, були одягнені у військову уніформу зеленого кольору без будь-яких знаків розрізнення, шаперки, кашкеток, які б дозволяли ідентифікувати їх як військочастини, приналежності до збройних сил певної держави, а також можна було чітко прослідкувати їхню міміку між ними.</p> <p>«Зелені чоловічки» брали участь у захопленні урядових будівель, а також при оточенні, блокуванні та захопленні військових частин ЗСУ.</p>	<p>СИТУАЦІЯ В КРИМУ В ЛЮТОМУ-БЕРЕЗНІ 2014 РОКУ</p> <p>Ідентифіковано декілька випадків порушення норм МГП під час окупації Криму Росією, які можна кваліфікувати як віропломство та/або неправомірне використання військових емблем або форменого одягу ворога.</p>

• П'ятий випуск тематичного огляду «Крим без правил» (частина перша)

Окупувавши територію українського Криму у лютому-березні 2014 року, РФ встановила повний контроль і над діяльністю кримських судів. Тепер там діє російське законодавство, а суди зобов'язані його застосовувати не лише до правовідносин, які виникли після незаконного приєднання окупованого півострова до території РФ, але і до правовідносин, які виникли до окупації.

Така ситуація порушує фундаментальні принципи та норми міжнародного права, про що свідчить [даний тематичний огляд](#)⁴.

³ Нагадаємо, що на початку 2019 року УГСПЛ виступила співавтором [подання до МКС](#) щодо використання «живих щитів» під час захоплення стратегічних об'єктів у Криму у 2014 році. Відповідне інтерв'ю з нашим юристом від лютого 2019 розміщено [ТУТ](#).

⁴ Всі випуски цього огляду доступні за [цим посиланням](#) (російською/ англійською мовами).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

СТРАТЕГІЧНИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ

Метою програми USAID «Права людини в дії» в цьому напрямку є підтримка на національному і міжнародному рівнях стратегічних судових справ для захисту суспільних інтересів⁵, а також їх широке висвітлення серед професійної спільноти та громадськості. Загальна кількість стратегічних справ, які стосуються конфлікту та підтримані Центром стратегічних справ (ЦСС) УГСПЛ в рамках програми, складає 165.

Інші новини УГСПЛ у цьому напрямку

- **УГСПЛ на Асамблеї держав-учасниць Римського статуту Міжнародного кримінального суду**

УГСПЛ продовжує активно збирати докази грубих порушень міжнародного гуманітарного права, вчинених під час кремлівської збройної [агресії на території](#) України, тому нам було чим поділитись під час цієї події – [див. посилання 1 та 2](#).

- **Подання до Європейського суду з прав людини**

Подано заяву у зв'язку із неефективним розслідуванням вбивства родини заявника у серпні 2014 року на тимчасово окупованій території. Крім того, через переслідування заявнику небезпечно повертатися туди, відповідно, він не має доступу до свого рухомого і нерухомого майна.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

[Мережа громадських приймалень УГСПЛ](#) продовжує надання безоплатної правової допомоги (в т.ч. у формі виїзних засідань у віддалених районах), проведення інформаційно-просвітницьких заходів в сфері прав людини, а також документування воєнних злочинів та порушень прав людини, пов'язаних з конфліктом. USAID в рамках програми «Права людини в дії» підтримує діяльність громадських приймалень (ГП) в містах [Торецьк](#), [Маріуполь](#), Краматорськ та [Покровськ](#) Донецької області, [Суми](#) та Дніпро, які надають допомогу постраждалому від конфлікту

⁵ Найпотужніший інструмент захисту прав людини; ведуться в інтересах громадянина чи групи громадян з метою досягнення системних змін в правовій сфері на благо суспільства та використовується з метою створення судової практики (прецедентів).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

населенню, Київську [об'єднану приймальню](#) з питань Криму та Донбасу, а також спеціалізовану приймальню з кримських справ у Херсоні.

Представник торецької приймальні – на Правозахисному форумі Донбасу у Харкові

Форум [виступає діалоговою платформою](#), на якій обговорюють ситуацію з порушеннями прав людини в Луганській і Донецькій областях, популяризують успішні правозахисні кейси, формують правозахисний порядок денний для Луганської та Донецької областей та визначають першочергові завдання в боротьбі за права людини на регіональному рівні.

Питання забезпечення житлом ВПО все ще на часі – що каже профільне міністерство?

Міністерка у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та ВПО Оксана Коляда зустрілась з представниками місцевої спільноти переселенців під час своєї поїздки в Суми. Присутніми також були і наші юристи, які охоче [діляться почутим](#) під час зустрічі.

Правова допомога постраждалим від збройного конфлікту та окупації

- **Ще одна «пенсійна» перемога в суді – цього разу відзначилась мариупольська приймальня**

Призупинення пенсій та невиплачений пенсійний борг залишаються поширеними проблемами серед ВПО. Цього разу полем бою став суд першої інстанції в Маріуполі Донецької області, де юристка УГСПЛ захищала права одного з наших клієнтів. [Ось стислий огляд справи](#).

- **Реінтеграція Донбасу як вона є: зусилля однієї з ГП, спрямовані на допомогу шахтарям з Торецька**

Місцеві шахтарі тривалий час борються за свої права, лишаючись місяцями без зарплатні. Отже, наші юристи [докладають](#) не тільки юридичних зусиль, аби допомогти мешканцям цього постраждалого від конфлікту містечка.

- **Приймальня у Дніпрі продовжує боротись за права переселенців з Павлограда, яким доводиться жити в умовах тотальної неповаги**

Суть проблеми в бюрократії та непорозумінні, з якими змушена з початку 2019 року боротись група жителів модульного містечка для ВПО в Павлограді Дніпропетровської області – а саме в тягарі, яким стали [необґрунтовано високі комунальні тарифи](#). Нещодавно 19 осіб отримали можливість переселитись в нове житло, але те, що мало полегшити їх долю, виявилось черговим випробуванням на міцність через недбалі дії можновладців. На жаль, ситуація в Павлограді ще далека від успішного завершення, тож наші спеціалісти [продовжують надавати](#) юридичні послуги людям, аби захистити їх від беззаконня.

Підвищення обізнаності громадян з питань захисту їх прав

- Набув чинності Закон України «Про верифікацію та моніторинг державних виплат». Що ж [передбачають нові зміни](#): вони спростять чи ускладнять життя вимушених переселенців?
- Роз'яснювальна [публікація](#) від мариупольської ГП щодо захисту персональних даних ВПО.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

- Сумська ГП підготувала [матеріал](#) на тему оздоровлення дітей батькам пільгових категорій, які потребують особливої соціальної уваги (в тому числі ВПО та діти, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії розмежування).
- З 1 грудня 2019 року змінився розмір прожиткового мінімуму. Від нього залежить розмір багатьох соціальних виплат, то хто ж з переселенців [отримає](#) підвищений розмір допомоги?
- Українська й російська пенсії для кримчан: популізм чи обов'язок держави? – [стаття з коментарем від нашої ГП з кримських питань](#).
- Сумська приймальня взяла участь в інформаційній сесії на тему порядку отримання пільгового кредиту на придбання житла для громадян, зокрема й ВПО. *Більше деталей по цій темі – [за посиланням](#).*

Інфографіка про результати роботи громадських приймалень

Програма USAID продовжує звітування про результати наданої правової допомоги – пропонуємо інформацію за [листопад](#) та [грудень](#) 2019 року із тематичним, регіональним та гендерним розподілом.

ПРОСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАВЧАННЯ В СФЕРІ ЇХ ЗАХИСТУ

УГСПЛ продовжує організацію навчальних заходів з прав людини, а також бере участь в розробці комплексної національної політики в галузі освіти у сфері прав людини. Ця діяльність здійснюється в рамках Всеукраїнської освітньої програми «[Розуміємо права людини](#)» (РПЛ)⁶, яка в даний час є єдиною неформальною системою освіти, що має матеріальну базу для своєї діяльності – Освітній дім прав людини в Чернігові (ОДПЛ-Чернігів).

Зусилля Програми щодо ратифікації Україною Декларації про безпеку шкіл увінчалися успіхом

Україна нещодавно [стала](#) 100-ою країною, яка приєдналась до цієї Декларації 2015 року – міжурядового документу про обов'язок держав захищати заклади освіти від нападу під час збройних конфліктів, а також про необхідність продовження освітнього процесу під час війни та реалізації конкретних заходів проти використання шкіл у військових цілях. Відтепер треба пильно стежити за виконанням Урядом цього нового зобов'язання.

⁶ Заснована в 2007 році, програма спрямована на інкорпорування цінностей та принципів прав людини в систему формальної освіти, а також розвиток неформальної освіти прав людини, таким чином сприяючи культивуванню культури прав людини, зміцненню поваги до верховенства права в Україні, сприянню міжкультурному порозумінню та принципам мирного вирішення конфліктів. Наразі РПЛ нараховує понад 3 500 випускників зі всієї України.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Презентація нових освітніх продуктів Програми USAID з тематики МГП, орієнтованих на шкільні заклади освіти

Програма USAID організувала панельну дискусію «У відповідь гуманітарної кризи: освітні продукти УГСПЛ з міжнародного гуманітарного права» під час заходу Міністерстві освіти і науки, де презентували факультативні навчальні курси та посібники на основі напрацювань громадських організацій. Зокрема, йдеться про методичні рекомендації «Історія одного міста». Як викладати окремі питання щодо збройної агресії РФ на Сході України» та навчально-методичний посібник «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право в закладах освіти».

ГОЛОВНІ НОВИНИ В СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Офіс Прокурора Міжнародного кримінального суду оприлюднив річний звіт про діяльність з попереднього вивчення ситуацій за 2019 рік

Позиція Офісу Прокурора щодо окупації Криму Росією залишається незмінною, як і позиція щодо існування на сході України міжнародного збройного конфлікту паралельно з неміжнародним; [посилання](#) на звіт англійською мовою⁷.

Генасамблея ООН схвалила резолюцію про захист прав людини в Криму в умовах російської окупації

У схваленому документі міститься, окрім іншого, вимога до Росії припинити переселення до Криму росіян та примусове виселення населення; засудження масових затримань активістів та захисників прав людини на основі звинувачень у підтримці тероризму, зокрема представників громадянської ініціативи «Кримська солідарність»; заклик припинити переслідування та звільнити осіб, затриманих за висловлювання думок, зокрема до початку окупації; засудження примусового призову чоловіків до Збройних сил РФ та кримінального переслідування тих, хто відмовляється від служби.

⁷ Публікація УГСПЛ про звіт доступна [тут](#). Юристка ЦСС також [поділилась думками](#) з приводу попереднього вивчення матеріалів подань щодо Криму та Донбасу.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Більшість пропозицій до тексту цього документу [надали українські правозахисні організації](#), в тому числі й УГСПЛ⁸.

Верховна Рада ухвалила новий Виборчий кодекс – переселенці та внутрішні трудові мігранти тепер мають можливість повністю реалізувати свої виборчі права

[Новий Кодекс](#) дозволяє це, якщо особа може довести свій зв'язок з громадою, де наразі мешкає – *більш детально про це можна прочитати [тут](#)*.

Вже майже чотири роки експерти вітчизняних та міжнародних організацій стоять на захисті конституційного права ВПО голосувати на всіх виборах, зокрема й на місцевих виборах за новим місцем проживання. УГСПЛ [не лишалась осторонь](#).

Україна та підконтрольні Кремлю бойовики здійснили обмін полоненими

29 грудня 2019 року Україна та представники незаконних збройних формувань, що окупували частину Донбасу, провели [масштабний обмін полоненими](#). Уряд звітує, що додому повернулись 76 осіб, серед яких українські солдати (деяких з яких тримали за ґратами понад п'ять років), а також кілька проукраїнських активістів та блогерів ([додаткове посилання](#))⁹.

Кремль звільнив двох українських політв'язнів

Нурі Прімов та Рустем Ваїтов, яких було ув'язнено в Росії за їх релігійні та політичні погляди, [повернулись](#) додому, тим не менш відбувши до останнього дня 5 років незаконного покарання.

У прокуратурах Донецької та Луганської областей створили спецуправління з військових злочинів

Новостворені управління [здійснюватимуть](#) процесуальне керівництво та контроль за розслідуванням у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти основ національної безпеки України, громадської безпеки, миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку, недоторканності державних кордонів та інші злочини, вчинені в умовах збройного конфлікту на тимчасово окупованих територіях Донбасу або пов'язані зі збройною агресією Російської Федерації проти України.

Гарні новини з КПВВ на адміністративному кордоні з тимчасово окупованим Кримом

Уряд завершив реконструкцію двох КПВВ, аби забезпечити належні умови для людей, які перетинають кордон. Раніше ми вже розповідали про [оновлений](#) КПВВ «Чонгар», а ось [фотографії](#) з наново облаштованого КПВВ «Каланчак».

УГСПЛ вітає цю ініціативу, на важливості якої було наголошено у [рекомендаціях](#) підготовлених правозахисними НУО ще у 2018 році, та закликає уряд виконати їх у повному обсязі, аби сприяти реінтеграції кримчан до решти українського суспільства.

⁸ У своєму [інтерв'ю](#) виконавчий директор УГСПЛ розповів про ключові аспекти резолюції.

⁹ Виконавчий директор УГСПЛ також [надав свій](#) коментар щодо обміну, який викликав неоднозначну реакцію.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Верховна Рада продовжила до кінця 2020 року дію закону «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей»

Більш детальну інформацію про цей закон можна прочитати дивись [ТУТ](#) і [ТУТ](#).

Цей дайджест було розроблено завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках програми «Права людини в дії», яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини. Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID/Уряду США.

У світі, USAID є однією з провідних установ у сфері розвитку, яка виконує роль каталізатора цих процесів та допомагає досягати позитивних результатів. Діяльність USAID є проявом доброчинності американського народу, а також підтримує просування країн-отримувачів допомоги до самостійності та стійкості та сприяє забезпеченню національної безпеки та економічного добробуту США. Партнерські стосунки з Україною USAID підтримує з 1992 року; за цей час, загальна вартість допомоги, наданої Україні з боку Агентства, склала понад 3 млрд. доларів США. До поточних стратегічних пріоритетів діяльності USAID в Україні належать зміцнення демократії та механізмів досконалого врядування, сприяння економічному розвитку та енергетичній безпеці, вдосконалення систем охорони здоров'я та пом'якшення наслідків конфлікту у східних регіонах. Для того, щоб отримати додаткову інформацію про діяльність USAID, просимо Вас звертатися до Відділу зв'язків з громадськістю Місії USAID в Україні за тел. (+38 044) 521-57-53. Також пропонуємо завітати на наш вебсайт: <http://www.usaid.gov/ukraine>, або на сторінку у Фейсбук: <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

Програма USAID «Права людини в дії», контактна інформація:

Українська Гельсінська спілка з прав людини

вул. Фролівська, 3/34, Київ, Україна

тел.: +38 044 485 17 92, факс: +38 044 425 99 24

Електронна пошта: t.tsymbivskyy@helsinki.org.ua, веб-сайт: <http://helsinki.org.ua/>